

ikke, saa er det Noget, jeg meget godt føler. Men jeg er ogsaa overbevist om, at det ikke er muligt at affatte et Forslag i denne Sag saaledes, at man fuldkommen nøiagtigt kunde tage Hensyn til hver Enkelt's udstandne Lidelser eller til hver Enkelt's Fortjenester. Jeg holder for, at det ikke er et Retfærdighedens eller Billighedens Krav mod den Enkelte, der skal see fyldest, saaledes at enhver Enkelt nøiagtigt beregnes den Deel, som ham kan tilkomme; men at det er et Retfærdighedens eller Billighedens Krav mod Skaren i det Hele taget. Og jeg holder for, at, ligesom denne Skare har lagt for Dagen, hvorlidet den skattede det enkelte personlige Livs Værd, naar det gjaldt om at værne om vort Fædreland og for os Alle, saaledes vil den ogsaa føle sig begejstret, glædet og belønnet ved at see, at der er blevet taget Hensyn til den og dens Handling, og taget Hensyn til den uden knap Brutton. Og den vil aldeles ikke fortørnes over, hvad Tingens Natur medfører, at ved denne Leilighed, som ved enhver saadan Bestemmelse, man sætte nu 4 eller 8 Maanedere eller hvad man vil, en og anden Enkelt sammenlignelsesviis kommer tilkort, det vil sige, ikke vinder fuldkommen den samme Fordeel, som Andre maa see ved mindre Uleilighed. Jeg skal derfor henstille til den ærede Herres Overveielse, som henvendte denne Indvending til mig, om det ikke ogsaa er hans Overbeviisning, efter hvad han kjender til det Hjerte, der gløder i det danske Folks og navnlig i den danske Ungdoms Barm, at selv om en Enkelt skulde føle, at hans Lod var truffen saare uheldig, saa en 8 a 14 Dages senere Ankomst til Hæren var kommen ham forholdsviis dyrt at staae, — at denne dog ogsaa vilde føle sig opløstet ved at see, at Fædrelandet virkelig paaskjønnede og under Gæt stræbte at lønne de Anstrengelser, som Ungdommen i Forening havde gjort for Fædrelandets Bedste, om end Fordelen af den dem tiltænkte Belønning ved tilfældige Omstændigheder ikke blev ham i Særdeleshed tildeelt.

Kirk: Det gjør mig ondt, at den ærede Taler, som nu satte sig, ikke har havt et undskyldende Ord at frembringe i Anledning af det, han tidligere havde ansøgt om den forrige Krigsminister. Jeg maa naturligviis overlade

det til hans egen Følelse, ligesom ogsaa Thinget maa selv vide at bedømme det. Naar han har yttret Frygt for, at Frivillige for Fremtiden, naar de ville tye til Fanerne, da skulle blive affrækkede ved atter paany at kunne møde en saadan Modtagelse, saa troer jeg, at denne Frygt er ugrundet, idet vi nu have almindelig Værnepligt.

Schytte: Jeg har været i samme Tilfælde, som den sidste ærede Taler; jeg har ogsaa været blandt dem, der henvendte sig til den daværende Krigsminister netop i Begejstringens første Dieblit, da Taleren var om at oprette Corpser og staffe Vaaben; det var netop i disse Faren's Dage, netop i Begyndelsen, — og jeg maa give ham Ret i hvad han har yttret, idet jeg erkjender, at jeg fik omtrent samme Bessked, som han har meddeelt i sit Foredrag, men jeg troer ogsaa, at han vil give mig Ret i, at der af hele den daværende Krigsministers Tale og Færd fremgik, at han ingen Tillid havde til Begejstringen. Jeg bødte mig for hans Dygtighed, og de Grunde, han fra det militaire Standpunkt fremhævede, hvis Vægt jeg ikke kunde bestride, men jeg yttrede usorbeholdent til ham, at jeg vilde ønske, at han vilde søge at skaffe sig Oplysninger om vor Stemning og vore Følelser, at han, hvis han et Dieblit kunde komme over til vort Land, vilde han see, at enhver af os var parat til at gjøre Sit, naar vi fik en ordentlig Ledning. Han meente, at, naar en virkelig Begejstring var tilstede, vilde den nok skaffe sig Fremgang, uden at der behøvedes Hjælp fra Autoriteternes Side til at skaffe den Fremgang. Jeg var vistnok af modsat Mening, men jeg bødte mig, som sagt, for hans bedre Indsigt og Kundskab i denne Henseende, hvorvel jeg solte mig ikke overbevist. Idet jeg saaledes vistnok vil frikjende den daværende Krigsminister for at have modsat sig eller tilbagestødt de Frivillige eller gjort noget saadant Positivt, der kunde lægges ham til Last imod den frivillige Væbning, saa tør jeg dog paa den anden Side, Sandheden tro, paastaae, at der heller ikke er gjort noget Positivt for at fremme denne, og jeg vil kunne oplyse, hvad jeg her har fremført, ved Facta. Det var i Dagene den 3die og 4de April 1848, at jeg i Forening med 2 an-